

RIKSDAGENS SVAR 288/2014 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av territorialövervakningslagen

Ärende

Regeringen har till riksdagen överlämnat sin proposition med förslag till lag om ändring av territorialövervakningslagen (RP 296/2014 rd).

Beredning i utskott

Försvarsutskottet har i ärendet lämnat sitt betänkande (FsUB 1/2014 rd).

Beslut

Riksdagen har antagit följande lag:

Lag

om ändring av territorialövervakningslagen

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i territorialövervakningslagen (755/2000) 12 § 2 mom. och 20 § 3 mom., av dem 20 § 3 mom. sådant det lyder i lag 514/2013,
ändras 5 §, rubriken för 3 kap., 14, 19, 22, 23, 24 a, 30, 37 och 42 §,
av dem 14 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 1019/2002, 22 § sådan den lyder i lag 514/2013, 23 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 1330/2009, 24 a § sådan den lyder i lag 1330/2009 och 30 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 589/2005, samt
fogas till lagen nya 24 b, 24 c, 30 a, 34 a, 36 a och 36 b § som följer:

5 §

Statsluftfartyg och statsfartyg

Ett statsluftfartyg från en främmande stat får ankomma till finskt territorium och uppehålla sig i landet endast med stöd av ett för Finland förpliktande internationellt avtal eller med stöd av ett tillstånd, om inte något annat föreskrivs i 2 eller 3 mom. Detsamma gäller statsfartyg från en främmande stat, om det inte är fråga om oskadlig genomfart.

När ett statsluftfartyg eller ett statsfartyg med en främmande stats statsöverhuvud ombord an-

länder till Finland på officiellt besök får fartyget ankomma till finskt territorium och göra uppehåll i landet utan tillstånd enligt 1 mom. I ett sådant fall ska dock anmälan om fartygets ankomst till finskt territorium och uppehåll i landet göras på förhand till huvudstaben.

En främmande stats statsluftfartyg eller statsfartyg får på begäran av en territorialövervakningsmyndighet eller en annan myndighet utan tillstånd enligt 1 mom. komma in på finskt territorium för ett brådskande räddningsuppdrag, ett gränssäkerhetsuppdrag, ett uppdrag som gäller avvärjande av miljöskador eller för att assistera

vintersjöfarten. Andra myndigheter än territorialövervakningsmyndigheterna ska utan dröjsmål underrätta huvudstaben om sin begäran.

Över en flygning som företas av en främmande stats statsluftfartyg ska till leverantören av flygtrafikledningstjänster före ankomsten till finskt territorium sändas en tillbörlig färdplan. En främmande stats statsfartyg som ankommer till finskt territorium i annat syfte än oskadlig genomfart ska före ankomsten till finskt territorium meddela territorialövervakningsmyndigheten tid och plats för överskridandet av territorialvattengränsen.

3 kap.

Tillståndsplikt för undersökning

14 §

Undersökning från luftfartyg av objekt som är av betydelse för försvaret

Om inte något annat följer av ett internationellt fördrag som är förpliktande för Finland, är det inom finskt territorium utan tillstånd förbjudet att från luftfartyg eller andra anordningar som rör sig i luften under flygningen med elektromagnetiska eller akustiska metoder för fotografering eller bildupptagning ta upp information om

- 1) områden där luftfart med stöd av 11 § 1 mom. i luftfartslagen (864/2014) varaktigt är inskränkt,
- 2) fästningsområden, fort eller kasernområden,
- 3) örlogshamnar eller militära flygplatser,
- 4) försvarsmaktens depåer eller upplag,
- 5) försvarsmaktens signalstationer, antennfält, försvarsanläggningar eller försvarsanordningar,
- 6) försvarsmaktens eller gränsbevakningsväsendets terrängövningar.

Bestämmelserna i 1 mom. gäller inte upptagning av information för privat bruk från ett luftfartyg i allmän trafik.

19 §

Förutsättningar för beviljande och återkallande av tillstånd

Tillstånd att undersöka och kartlägga havsbotten enligt 12 §, undersöka marken enligt 13 §, undersöka objekt från luftfartyg enligt 14 § samt utöva aktivitet enligt 17 § 1 mom. beviljas, om verksamheten inte utsätter den finska territorialövervakningen för risker eller om riskerna väsentligt kan minskas genom tillståndsbestämmelser.

Tillståndet kan förenas med sådana villkor i fråga om verksamheten, den utrustning som används i verksamheten och utrustningens tekniska egenskaper samt i fråga om området och tidpunkten för verksamheten, vilka behövs med tanke på territorialövervakningen och sökandens säkerhet.

I syfte att övervaka att tillståndsvillkoren följs kan det bestämmas att de upptagningar som gjorts med tillstånd ska visas för tillståndsmyndigheten. Tillståndsmyndigheten kan begränsa eller förbjuda offentliggörandet av upptagningarna, om materialet innehåller försvaret viktig information vars offentliggörande kunde skada eller äventyra försvarets intressen.

Tillståndet kan återkallas om

- 1) den som erhållit tillstånd bryter mot tillståndsvillkoren,
- 2) den som ansökt om tillstånd gett tillståndsmyndigheten vilseledande uppgifter om sin verksamhet eller dess syfte, eller om
- 3) en väsentlig förändring i de förhållanden som inverkat på tillståndsprövningen inträffat efter det att tillståndet beviljats.

22 §

Ändringssökande

I ett beslut som huvudstaben eller marinstaben fattat i ett tillståndsärende som avses i detta kapitel får ändring sökas genom besvär enligt förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Ett beslut om återkallande av tillstånd iakttas även om besvär anförs, om inte besvärsmyndigheten förbjuder verkställigheten av beslutet.

23 §

Territorialövervakningsmyndigheterna

Territorialövervakningsmyndigheter är militär-, gränsbevaknings-, polis- och tullmyndigheterna samt dessas tjänstemän som förordnats att sköta territorialövervakning.

Trafikverket och Trafiksäkerhetsverket är territorialövervakningsmyndigheter inom sina verksamhetsområden.

Försvarsministeriet leder och samordnar territorialövervakningsmyndigheternas verksamhet i frågor som hör till tillämpningsområdet för denna lag, om inte något annat följer av den behörighet som innehas av försvarsmaktens överbefälhavare.

24 a §

Territorialövervakningsuppgifter som ska skötas av den utsedda leverantören av flygtrafikledningstjänster och cellen för luftrumspanering

Den leverantör av flygtrafikledningstjänster som avses i luftfartslagen samt den cell för luftrumspanering som avses i kommissionens förordning (EG) nr 2150/2005 om gemensamma regler för en flexibel användning av luftrummet bistår territorialövervakningsmyndigheterna genom att sköta sådana territorialövervakningsuppgifter som avses i denna lag inom sina verksamhetsområden, dock inte uppgifter som innebär betydande utövning av offentlig makt.

24 b §

Anmälan om territorieförseelser och territoriekränkningar

Leverantören av flygtrafikledningstjänster och cellen för luftrumspanering ska anmäla territorieförseelser eller territoriekränkningar som de har upptäckt och hot om territorieförseelse eller territoriekränkning till en militärmyndighet

eller en gränsbevakningsmyndighet samt med till buds stående medel vidta åtgärder för att förhindra territorieförseelser och territoriekränkningar.

24 c §

Tryggande av ett statsluftfartygs territorialövervakningsuppdrag

Leverantören av flygtrafikledningstjänster och cellen för luftrumspanering ska på en territorialövervakningsmyndighets begäran trygga obehindrad användning av luftrummet för ett statsluftfartyg som utför ett territorialövervakningsuppdrag.

Bestämmelser om samordning av civil och militär luftfart finns i 107 § i luftfartslagen.

30 §

Teknisk övervakning

Försvarsmakten och gränsbevakningsväsendet har på områden som är i deras besittning samt vid havskusten, på havet och i luftrummet rätt att företa teknisk övervakning av byggnader som är avsedda för något annat ändamål än som stadigvarande bostad, eller av annars hemfridskyddade byggnader eller områden, som en del av territorialövervakningen samt för att förebygga brott som avses i 44 § och i 17 kap. 7 b § i strafflagen (39/1889) och för att identifiera personer som är misstänkta för sådana brott samt för att bevaka särskilda övervakningsobjekt.

Med teknisk övervakning avses i samband med övervakning av sjötrafiken, lufttrafiken eller ett särskilt objekt iakttagande eller avlyssning av på förhand ospecificerade personer med hjälp av en teknisk apparat samt automatisk upptagning av ljud eller bild. Upptagningar som uppkommer vid teknisk övervakning och som inte fogats till förundersökningsmaterialet ska förstöras senast ett år efter det att upptagningarna sannolikt inte längre behövs för det ändamål som de var avsedda för.

Det ges ingen separat information om teknisk övervakning i luftrummet, på havet eller från

havskusten ut mot havet. När det gäller annan teknisk övervakning ska information ges med ett lämpligt tecken.

30 a §

Lägesbild för territorialövervakningen

Försvarsmakten ska sammanställa en lägesbild för territorialövervakningen för övervakning och tryggnad av Finlands territoriella integritet och det beslutsfattande som gäller detta samt för stödande av andra myndigheter. Lägesbilden sammanställs av behövliga uppgifter som försvarsmakten får i samband med territorialövervakningen eller av andra territorialövervakningsmyndigheter, av myndigheterna i en främmande stat och av internationella organ. För lägesbilden har försvarsmakten dessutom rätt att av leverantören av flygtrafikledningstjänster och av flygplatsoperatörer få uppgifter om flygtrafiken samt andra uppgifter som är av betydelse för territorialövervakningen.

I lägesbildsuppgifterna får det ingå personuppgifter, om personuppgifterna sammanhänger med tillstånd som avses i denna lag eller om det är behövligt att behandla personuppgifterna vid övervakningen av att tillståndsvillkoren eller de i denna lag föreskrivna begränsningarna i att röra sig på vissa områden och i annan verksamhet iakttas och vid utredning av en misstänkt territorieförseelse eller territoriekränkning.

34 a §

Tryggnad av användningen av maktmedel i luftrummet

Utöver vad som i luftfartslagen föreskrivs om användning av luftrummet, ska leverantören av flygtrafikledningstjänster och cellen för luftplansplanering på en territorialövervakningsmyndighets begäran begränsa användningen av luftrummet för att trygga användningen av maktmedel enligt 31—33 § i denna lag och för avvärjande av fientlig verksamhet enligt 34 § samt i detta syfte bereda statsluftfartyg obehindrad användning av luftrummet.

36 a §

Register över territorialövervakningens tillstånds- och övervakningsärenden

Registret över territorialövervakningens tillstånds- och övervakningsärenden är ett permanent personregister som är avsett för riksomfattande användning. Registret förs för handläggning av ansökan, anmälan, utlåtande och beslut som gäller ankomst till landet, uppehåll och rörelse i landet och annan tillståndspliktig verksamhet som avses i denna lag samt för övervakning av att förbud och begränsningar enligt denna lag samt tillståndsvillkor iakttas. Huvudstaben är registeransvarig och, inom sitt verksamhetsområde, den förvaltningsenhet inom försvarsmakten som behandlar territorialövervakningsärenden.

Uppgifter som får föras in om en person som ankommer till finskt territorium, som uppehåller sig på ett skyddsområde eller någon annanstans där det krävs tillstånd för att uppehålla sig eller som bedriver tillståndspliktig verksamhet är

- 1) namn, födelsestid och personbeteckning,
- 2) kön,
- 3) modersmål,
- 4) medborgarskap, avsaknad av medborgarskap och nationalitet,
- 5) födelsestat och födelsehemkommun,
- 6) hemstat och hemkommun,
- 7) adress, telefonnummer eller andra kontaktuppgifter,
- 8) uppgifterna i personens resedokument,
- 9) yrke och arbetsgivare.

I registret får det dessutom föras in uppgifter med behövliga beskrivningar, omständigheter och specificeringar som har samband med en uppgift, åtgärd eller händelse inom territorialövervakningen.

36 b §

Gallring av uppgifter

Uppgifterna om en person ska gallras ur registret över territorialövervakningens tillstånds-

och övervakningsärenden senast fem år efter det beslutet fattades, tillståndet förföll, giltighetstiden för tillståndet gick ut eller den senaste uppgiften fördes in i registret, om inte uppgifterna alltjämt behövs för ett enskilt tjänsteuppdrag.

37 §

Utlämnande av sekretessbelagda uppgifter för ett territorialövervakningsuppdrag

En territorialövervakningsmyndighet, leverantören av flygtrafikledningstjänster och cellen för lufttrumsplanering har trots sekretessbestämmelserna rätt att ge varandra i 30 a och 36 a § avsedda uppgifter, om uppgiftsmottagaren behöver dem i sitt territorialövervakningsuppdrag.

Uppgifterna får också lämnas ut genom en teknisk förbindelse.

42 §

Utlämnande av sekretessbelagda uppgifter till en främmande stats myndighet och till ett internationellt organ

Försvarsmakten har rätt att trots sekretessbestämmelserna ge en lägesbild för territorialövervakningen enligt 30 a § och uppgifter som anknyter till lägesbilden också till den myndighet som svarar för territorialövervakningen i en främmande stat eller till ett internationellt organ, om uppgifterna behövs för territorialövervakningen i en främmande stat.

Om det i en uppgift som avses i 1 mom. ingår information som erhållits från en annan territorialövervakningsmyndighet eller från leverantören av flygtrafikledningstjänster eller cellen för lufttrumsplanering, får uppgiften överlåtas vidare endast med samtycke av den part som har producerat informationen.

Uppgifterna får också lämnas ut genom en teknisk förbindelse.

_____

Denna lag träder i kraft den

20 .

_____

Helsingfors den 13 februari 2015

_____